

Vastu võetud
senati 20. veebruari 2012
määrusega nr 6

Tallinna Ülikooli akadeemiline harta

Tallinna Ülikooli akadeemiline harta (edaspidi *harta*) sõnastab Tallinna Ülikooli (edaspidi ka *ülikool*) nägemuse enesest kui haridus-, teadus- ja kultuuriasutusest Tallinna, Eesti, Euroopa ja maailma kontekstis, sätestab ülikooli haridusfilosoofilised põhimõtted ning mõtestab lahti ülikoolielu ja ülikooli akadeemilise kultuuri põhiväärtused. Kõik teised ülikooli eeskirjad lähtuvad hartas esitatud põhimõtetest.

Tallinna Ülikooli haridusfilosoofilised põhimõtted

Tallinna Ülikooli missioon on toetada Eesti jätkusuutlikku arengut teadustöö ja selle tulemuste rakendamise, haritlaste ettevalmistamise, ühiskondliku mõttevahetuse ning akadeemilise partnerluse edendamise kaudu.

Juhindudes Euroopa ülikoolide *Magna Charta* põhimõtetest, arendab Tallinna Ülikool edasi keskaegsest Euroopast alguse saanud traditsioone, mille kohaselt ülikooli eesmärk on arendada ja edastada teadmisi sõltumatult religioonist, ideoloogiast, majanduslikust survest ja riiklikust poliitikast ning hoida sellele tegevusele pühendunud õpetlaste ja õppijate kogukonda.

Oma liikmete jaoks on Tallinna Ülikool interdistsiplinaarne ja loominguline arengukeskkond, mis toetab igatüüpi kasvamist nii erialaselt kui isiksusena ja põhineb akadeemilise vabaduse printsiibil. Iga ülikooli liige seab iseseisvalt oma akadeemilise arengu sihid ning vastutab oma otsuste ja tegevuse tulemuste eest. Ülikool tagab kõigile motiveeritud üliõpilastele võimaluse omandada nii valitud erialale vastav pädevus kui ka nende laiapõhjalistele ja mitmekülgsetele vaimsetele huvidele vastavad teadmised ja oskused. Oma õpetlaste ja tugitöötajate jaoks on ülikool intellektuaalne keskkond, kus toimub pidev dialoog eri valdkondade vahel ning saadud sünergiliste teadmiste ühitamine kaasaja elu arenguvajadustega. Tallinna Ülikool on teaduspõhine ülikool ja teeb kõik võimaliku parimate tingimuste loomiseks, mis võimaldavad õpetlastele vaba ning tulemusrikast teadus- ja loometööd, pidades ühtlasi au sees Eesti teadlaste eetikakoodeksi põhimõtteid. Ülikool on dünaamiline ja kõigis suundades avatud ning vahendab Eestisse pidevalt uusi teadmisi ja mõttesuundi mujalt maailmast.

Tallinna Ülikool on ühiskonda kui tervikut arendav ning Tallinna ja Eesti kultuurielu edendav institutsioon. Ülikool aitab kaasa ühiskonna kriitilise enesepeegelduse kasvule, soosides oma õpetlaste osalust ühiskonna probleemide arutelus ja soodustades oma liikmete tegevust avalike intellektuaalidena. Ülikool mõistab oma rolli Eesti ühiskonnas aktiivse hoiakute ja väärtushinnangute kujundajana ning teadmispõhise ühiskonna arendajana. Ülikool tõlgendab oma osalust ühiskonna arengus oma kompetentsi kasutamisenä ühiskonna üldise arengu prognoosimiseks, tema vajaduste analüüsiks ja teadvustamiseks ning teadmispõhise riigivalitsemise toetamiseks, aga samuti tulevikku suunatud, innovatiivsete teadmiste loomiseks ja edasiandmiseks, eesti teaduskeele loomiseks ja arendamiseks ning eesti kultuuri arengu toetamiseks muudel viisidel.

Osalust ühiskonna arengus realiseerib ülikool eelkõige läbi:

- ülikooli kuratooriumi, mis ühendab maailmavaatelt ülikooli ideoloogiale lähedasi, poliitikas, majanduses, teadus- ja kultuurielus juhtivatel positsioonidel, avatud ja tulevikku suunatud mõtlemisega inimesi;
- ülikooli arendustegevuse, koostöö Eesti ja maailma ettevõtlusega, ühisprogrammide loomise, panuse sotsiaalsesse innovatsiooni ja loomemajanduskeskkonna arengusse;
- ühiskonna vajadusi arvestava elukestva õppe võimaluste loomise ja arendamise ülikoolis;
- ülikooli koostöö Tallinna linnaga, mis toetub ülikooli ja linna koostöölepingule sihiga arendada linna intellektuaalset keskkonda ning toetada linna tegevust ülikooli teadmusvaldkondades;
- ülikooli koostöö Eesti piirkondadega, mis toetub ülikooli regionaalarengu strateegiale sihiga aidata kaasa piirkondade hariduse ja kultuuri arengule ning teha koostööd teiste sarnastes valdkondades tegutsevate mõjutajatega ning arendada välja regionaalsed kompetentsikeskused Haapsalu ja Rakvere kolledžite baasil;
- ülikooli koostöö Tallinna ja teiste kultuuri-, haridus-, teadus- ja tervishoiuasutustega, mille põhimõtted on fikseeritud koostöölepingutes ja mille eesmärk on kaasata ülikooli pädevust laiapõhjaliste ülesannete ühisel püstitamisel ja lahendamisel.

Tallinna Ülikool on pühendunud Eesti ülikoolikultuuri tänapäevastamisele ja edendamisele ning Eesti ülikoolide omavahelise koostöö tugevdamisele.

Kiiresti arenevas ja muutavas maailmas ei ole võimalik ette näha kõiki kunagi inimese erialatöös vajaminevaid teadmisi ja oskusi ning see ei olegi ülikooli siht. Ülikoolihariduse üks olulisim eesmärk on akadeemilistele teadmistele ja oskustele tuginev isiksuse areng ning sellega kaasnev võime kriitiliselt käsitleda igasugust informatsiooni, iseseisvalt püstitada probleeme ja neid lahendada, eristada olulist ebaolulisest, ehk lühidalt - oskus õppida ning õpitut ellu rakendada. Laiapõhjaline haridustaust kindlustab üliõpilasele oskuse tegelikke olukordi adekvaatselt hinnata, võime erinevais teaduslikes, poliitilistes ja kultuurilistes diskursustes orienteeruda, samuti aga võime iseseisvalt, kriitiliselt ja loovalt mõelda ning pidevalt uusi teadmisi omandada.

Tallinna Ülikooli põhiväärtused

Ülikooli väärtuste nurgakivi on **akadeemiline vabadus**. Iga ülikooli liige seab iseseisvalt oma akadeemilise arengu sihid ning vastutab oma otsuste ja tegevuse tulemuste eest. Ülikool austab üliõpilase õigust valida eriala, seda vahetada, valida aineid ja õppeainete sooritusvorme; õpetlase vabadust teaduslike huvide ja teemade valikul, kaitstes nende akadeemilist sõltumatust.

Tallinna Ülikooli põhiväärtused on **avatuse, kvaliteeti, professionaalsuse ja ühtsuse**.

Avatus saavutatakse ülikooli tegevuste kavandamisel maailma uemale teaduslikule mõttele orienteerumise, ülikooli välisühendamise, Eesti-sisese ja rahvusvahelise koostöö edendamise ning ülikooli sisekeskkonna rahvusvahelise avatuse kaudu. Ülikooli avatus väljendub süvenevas rahvusvahelises orientatsioonis, osaluses Eestis ühiskonna ees seisvate probleemide lahendamises ja arengute prognoosimises ning tööandjate kaasamises ülikooli otsustusprotsessidesse.

Avatust toetavad

- ülikooli haridusfilosoofilised põhimõtted, mis on fikseeritud hartas ja on aluseks arengukavas planeeritud tegevustele;
- ülikooli orienteeritus koostööle, ülikoolide ühiste ettevõtmiste toetamine ja ülikooli töötajatele ülikooliväliseks koostööks vajalike tingimuste loomine;
- ülikooli akadeemiliste ametikohtade rahvusvaheline väljakuulutamise, ülikooliväliste ekspertide kaasamine kandidaatide hindamisel ja teised töösuhete eeskirjas sätestatud nõuded;
- kõrgkoolide rahvusvaheliseks muutumise heade tavade leppe range järgimine ja eelarveline eraldis sellekohasesse fondi ning juhtivaid välismaa teadlasi regulaarselt ülikooli toovad ülikooli ja rektori külalise programmid;
- õppekava statuudis sätestatud edasijõudnu tase vähemalt ühes võõrkeeles kõigile ülikooli bakalaureusetaseme lõpetajatele ja soovitatavalt vaba suhtluspädevuse tase magistritaseme lõpetajatele.

Kvaliteet on kogu ülikooli tegevust iseloomustav mõõde. TLÜs käsitletakse kvaliteeti kui erinevate valdkondade rahvusvahelisi standardeid ja ideaale arvestavat kokkulepet. Erinevate ülikooli tegevusvaldkondade kvaliteedis ja selle näitajates, saavutamise viisides ning hindamismeetodites lepivad kokku valdkonnaga seotud ülikooli liikmed kaasates seotud huvipooli ning arvestades suundumusi Euroopa kõrgharidus- ja teadusruumis. Kõik ülikooli liikmed vastutavad oma tegevuse kvaliteedi ja selle arendamise eest.

Kvaliteeti kindlustavad muuhulgas Eesti avalik-õiguslike ülikoolide kvaliteedi hea tava leppe, Euroopa kõrgharidusruumi kvaliteedikindlustuse standardite ja suuniste ning Euroopa harta teadlastele, teadlaste töölevõtmise juhendi järgimine.

Professionaalsus tähistab kõikide ülikooli liikmete ja vilistlaste kõrgetasemelist eri- ja ametialast eneseteostust ning pidevat enesearendamist. Professionaalsus väljendub ülikooli lõpetajate valmiduses tööjõuturul edukalt toime tulla, milleks loob eeldused praktiliste ülesannetega rikastatud teaduspõhine õpe.

Ühtsus väljendub ülikooli liikmete koostöös ühiste eesmärkide seadmisel ja elluviimisel, „meie“ tunde tekkimises, mis loob aluse TLÜ ühise identiteedi ning selge ja eristuva kuvandi kujunemiseks. Ühtsus väljendub ka ülikooli akadeemiliste ja tugitöötajate ning üliõpilaste sõbralikes, vastastikusele austusele põhinevates suhetes ja valdkondade koostöövalmiduses interdistsiplinaarse akadeemilise keskkonna arengu nimel.

Ühtsust toetavad

- üliõpilaste vähemalt 20% osatähtsus ülikooli senatis ja akadeemiliste üksuste otsustuskogudes;
- ülikooli arengukavas kokku lepitud ühised eesmärgid, mis kindlustavad akadeemiliste üksuste koostöö;
- ülikooli juhtivate õpetlaste avalike loengute seeriad, mis tutvustavad parimat ülikoolis tehtavat tööd avalikult kõigile.